

Manglehorn – Az elveszett szerelem

Manglehorn – amerikai, 2014.
Rendezte: **David Gordon Green**.
Szereplők: **Al Pacino, Holly Hunter, Harmony Korine**. Forgalmazó: **ADS Service**. 97 perc.

Úgy tűnik, David Gordon Green sikeresen kikecmergett a hollywoodi komédia-gyárból, amelybe Judd Apatow révén, a 2008-as *Ananász expressz* került be. Noha az Apatow produceri irányításával készült filmjeit sem volna igazságos egy legyintéssel elintézni – merész témaválasztásuk, üdítő szabadszájúságuk a kortárs amerikai vígjáték markáns trendjét formálta –, Green eddigi pályáján mégis *A békisintér* jelentette a mélypontot, és ezután tért vissza diadalmasan az egyazon évben forgatott *Joe és Prince Avalanche – Texas hercege* kettős remekléseivel.

A Manglehorn e két film logikus folytatásának is tekinthető: témáját, a magányos, nehéz természetű férfi megváltástörténetét a *Joe*-ból kölcsönzi, míg a kisrealista minimalizmusból kiinduló, de a főhős lelkiállapotát, impresszióit kivetítő, stilizált fogalmazásmód a *Prince Avalanche*-ből

ismerős. Különböző színhatású, kézikamerával felvett szekvenciák követik egymást, ám *A Manglehorn* legnagyobb erénye, hogy művészfilmes megoldásai egy pillanattal sem hatnak manírosnak, noha Green alkalmanként meglepően radikális eszközökhöz nyúl. A tömegbalesetben összeroncsolódott, egy felborult kisteherautó rakománya miatt dinnyelevelt vérző autók látványa, vagy a bankfiók unalmas hétköznapijaiba betoppánó, és ott dalra fakadó férfi Buñuel vagy akár Lars von Trier világát is eszünkbe juttathatja, és nemcsak *A bakancslista*hoz hasonló fősodorbeli gerontodrámáktól, hanem az elmúlt években talán túl kiszámíthatóvá vált off-hollywoodi dramedy-ktől is megkülönbözteti Green rendezését.

A komótosan haladó, elsősorban egy régi csalódás feldolgozása és az új kötődés lehetősége köré épülő történet valójában az öregedésről szóló tanulmány, amely ugyanúgy lelassul és elkalandozik időnként, mint főhőse, a mogorva kulcsmásoló. A címszerepet alakító Al Pacino tartózkodik a

neki testhezálló impulzív, vehemens játéktílustól és teátrális gesztusoktól. Inkább tűnődő, bizonytalan karaktert formál Manglehornból, aki tudatában van, milyen nehéz kijönni vele, de túl öreg és fáradt ahhoz, hogy szabadulni tudjon rigolyától. Pacinónak egy-egy pillanat is elég rá, hogy a főhős arroganciája és gorombasága mögött megmutassa kiszolgáltatottságát is: a film elejére helyezett diszkójelenetben rögtön látni rajta az öregek egoizmusát és rezignált beletörődését.

Mellette csak néhány mellékalaknak jut hely a történetben, Pacinót azonban csupa remek színész veszi körül. Valódi tétje a Manglehornhoz türelemmel és megértéssel közelítő, kudarcai és kompromisszumai ellenére sem cinikus banki alkalmazottal (Holly Hunter) alakuló viszonynak van, a jelentős rendező, Harmony Korine (*Gummo, Spring Breakers*) pedig kisztílú stricként tűnik fel. Korine felléptetése telitalálatnak bizonyul, és a *Manglehorn* indie-kapcsolatait is szorosabbra fűzi – Green talán általa is tudatja, hogy elsősorban művészfilmesként tekint önmagára. Ezzel együtt a termékeny rendező továbbra is rendszeresen vállal hollywoodi megbízásokat: ősszel mutatták be *Our Brand Is Crisis* című politikai szatírját Sandra Bullock főszereplésével.

Extrák: Nincsenek.

KRÁNICZ BENCE

Kopp-kopp

Knock, Knock – amerikai–chilei, 2015. Rendezte: **Eli Roth**. Szereplők: **Keanu Reeves, Lorenza Izzo, Ana De Armas**. Forgalmazó: **ADS Service**. 94 perc.

A szexuális vonzerejével előbb Abűbájoló, majd az elutasítását követően terrorba kezdő,

A kelleetlen útitárs

The Homesman – amerikai–francia, 2014. Rendezte: **Tommy Lee Jones**. Szereplők: **Tommy Lee Jones, Hilary Swank, Meryl Streep**. Forgalmazó: **ADS Service**. 127 perc.

Hollywood egykoron legnépszerűbb műfaja, a nyolcvanas évek eleje óta a filmipar peremvidékére szorult western szerencsére nem tűnt el végleg, és fel-felbukkan, bizonyos időközönként akár egyszerre több film is feleleveníti a Vadnyugat mítoszát, illetve véres valóságát. Így történt például az elmúlt egy-két évben is, mikor olyan komor, sötét, realista westernekkel örvendeztetek meg minket, mint *A megváltás*, *a Slow West*, *a Bone Tomahawk*, vagy a mostanában mozikba került két siker várományos kalandfilm, az *Aljas nyolcas* és *A visszatérő*. A *Melquiades Estrada három temetése* után a Glendon Swarthout 1988-as regényéből készült *A kelleetlen útitárs*sal Tommy Lee Jones is visszatért tavalyelőtt a Vadnyugathoz, ezúttal az amerikai polgárháború előtti évtizedbe, hogy ismét a western műfaja segítségével meséljen a határvidék rögválóságának keserűségéről, a megváltás lehetőségéről és erkölcsi tartásról az erkölcsök nélküli világban.

Mint a kilencvenes-kétezres évek amerikai „neowesternjei”, *A kelleetlen útitárs* is melankolikus történet, melyben a műfaj klasszikus darabjaival ellentétben az amerikai határvidék közel sem az „Ígéret földje”, hanem siralomvölgy, tele örültekkel és meggyötört lelkekkel. Ilyen a szexuálisan frusztrált Mary Bee, aki magányosan tengődik farmján, és megszállottan keresi az ideális férfit. Egy napon a közeli kisváros közössége azzal bízta meg, hogy három örült nőt szállítson el a szomszédos állam menhelyére, ahol kezelhetik őket. Útja során a csaló George Briggs lesz pusztán szívességéből társa, akit Mary az akasztófáról mentett meg. A kezdetben amorális férfiben pedig lassan-lassan felébred valami lelkiismeretféléség.

A kelleetlen útitárs lassú, lírai western, melynek bár atmoszférája végig bivalyerős, bevezető részét kelleetlenül hosszúra nyújtotta a rendező. Tommy Lee Jones műve igazán csak a pusztai vándorlás során válik érdekessé, mikor a négy nő és George ellentmondásos kapcsolata kerül kibontásra. S akár a *Melquiades Estrada*ban, a rendező itt is remekül keveri a hangnemeket, és mesterien bánik a véletlendramaturgiával, melynek köszönhetően egy igazán meglepő, bár Mark

Rydell klasszikusából, a *Cowboyokból* ismerős fordulat áll be a játékidő kétharmada környékén. Ami persze ezt a sötét Vadnyugatot nem váltja meg, ám egy ember kiszikkadt életét, ha csak ideiglenesen is, de értelmes motivációval frissíti fel.

Extrák: Semmi.

BENKE ATTILA

Gyalogáldozat

Pawn Sacrifice – amerikai, 2014. Rendezte **Edward Zwick**. Szereplők: **Tobey Maguire, Michael Stuhlbarg, Liev Schreiber**. Forgalmazó: **ADS Service**. 115 perc.

Nem könnyű öntörvényű zenik életéről filmet forgatni. Ha az alkotók nemcsak alanyuk tetteit, hanem jellemét, észjárását is híven akarják bemutatni, akkor megfelelő formát is kell találniuk történetükhöz – zavaró, ha egy kivételes tehetségű embernek bevált sablonok mentén készült, konzervatív *biopic* állít emléket. Az utóbbi években **Todd Haynes** *Bob Dylan*-filmje (*I'm Not There – Bob Dylan életei*) kezelte ötletesen a problémát, de **Danny Boyle** is óvatos formai kísérletezéssel közelít **Steve Jobs** alakjához friss rendezésében.

Edward Zwicket viszont egyáltalán nem izgatta ez a kérdés az ellentmondásos megítélésű sakk mesterről, **Bobby Fischerről** forgatott *Gyalogáldozat* esetében. Maradt a legegyszerűbb, konzervatív

megközelítésnél: filmje **Fischer** magányos gyerekkorától a fiatalon elért sikereken át a **Boris Szpasszkijjal** vívott, 24 partis tornáig ível. A merész ötleteket nélkülöző formanyelv nem meglepő **Zwick**től, aki a kilencvenes években vált megbízható mesteremberré. Mívesen kivitelezett, de kevés izgalmat tartogató munkái közül a *Szenvedélyek viharában* vagy a *Véres gyémánt* Oscar-közelbe is került, a *Gyalogáldozat* viszont megbukott.

A sikertelenség oka lehet, hogy sem a sakkversenyeken, sem a **Fischer–Szpasszkij** párharcban nem kerülnek eléggé magasra a téték, az az érzésünk marad, a két csodabogár kedvetlésből ül le újra és újra a táblához. **Fischer** ügyvédje hiába rágja a szánkba, hogy a vetélkedés a hidegháború kiemelését is befolyásolhatja, ha a szavaknak nincs érzelmi háttere. **Liev Schreiber** visszafogott alakítása csak felhívja a figyelmet **Szpasszkij** karakterének kidolgozatlanágára, a főszerepet játszó **Tobey Maguire** pedig hajlamos ripacszkodó túlzásokba esni, mikor **Fischer** elhatalmasodó paranoiáját és embergyűlöletét kell megmutatnia. A végére hiányérzetünk marad: **Zwick** egy győzelem történetét meséli el, a zsidóként antiszemitává váló főhős öregkoráról így csak inzertek tájékoztatnak.

Extrák: Semmi.

KRÁNICZ BENCE

